

Q&A om Välvald - apotekens guide för ökad transparens 2022

Innehållsförteckning

1	Basfrågor om Välvald.....	3
1.1	Vad är Välvald?	3
1.2	Hur syns Välvald?	3
1.3	Varför tar apoteken fram en egen guide för mer transparenta företag?	3
1.4	Vad innebär guiden Välvald?.....	4
1.5	Varför gäller Välvald endast för receptfria läkemedel?	4
1.6	Vad krävs för att ett läkemedelsföretag ska uppfylla kraven?	4
1.7	Vad vill ni uppnå med guiden?	5
1.8	Vad är problemet med läkemedelstillverkning?	5
1.9	Vilka miljöproblem orsakar läkemedel i Sverige?.....	5
1.10	Vilka ligger bakom Välvald?.....	6
1.11	Är inte andra läkemedel bra?	6
1.12	Varför säljer ni läkemedel som inte uppfyller kraven?	6
1.13	Varför lämnar inte läkemedelsföretagen ut information om läkemedelsproduktionen?	6
1.14	Vilka uppfyller kriterierna och hur uppdateras guiden?.....	7
1.15	Var finns mer information?	7
2	Avancerade frågor om Välvald	7

20211217

2.1	Hur fungerar inköp av receptbelagda läkemedel och vilka miljökrav ställs där?	7
2.2	Varför kan jag inte välja ett läkemedel som är miljövänligt?	7
2.3	Varför kallas det guide, är det inte en märkning?	8
2.4	Vad kan man som kund göra för att ta reda på hur läkemedel tillverkas och ställa krav på att Sverige ska ställa miljökrav vid godkännande av läkemedel?	8
2.5	Svartmålar vi inte de läkemedel som vi säljer genom att problematisera läkemedeltillverkningen och endast lyfta fram vissa leverantörer?	8
2.6	Hur säkerställer vi att detta blir ett långsiktigt engagemang?.....	8
2.7	Varför har vi valt just dessa kriterier?.....	9
2.8	Ett av kriterierna för "Välj hållbart" är att läkemedelsföretaget ska hållbarhetsrapportera enligt GRI Standards- uppfyller apoteksbolagen själva det?	9
2.9	Riskerar ni inte att stänga ute små läkemedelsföretag med era krav?	9
2.10	Gäller Välvald även för medicintekniska produkter?	10
2.11	Hur involverar vi läkemedelsföretagen i utvecklingen av kriterierna?	10
2.12	Riskerar inte hållbarhetsguiden att vilseleda kunderna? Ni ställer ju inga direkta krav på tillverkningsprocessen?	10
2.13	Är det verkligen trovärdigt att en branschförening driver detta arbete? Borde det inte vara en oberoende organisation som driver detta?	10
2.14	Varför väljer ni att fokusera på det här problemet i Sverige när tillverkningen av de flesta läkemedel sker i andra länder? Ska inte de länderna ta sitt ansvar själva?	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2.15	Det finns ju redan miljöinformation om läkemedelssubstanser i FASS, är det samma information som er märkning utgår ifrån?.....	11
2.18	Varför gör ni undantag för vissa substanser? Det är väl bättre att använda även dessa läkemedel från mer transparenta företag?.....	11

20211217

1 Basfrågor om Välvald

1.1 Vad är Välvald?

Välvald är apotekens guide för ökad transparens. Receptfria läkemedel med symbolen Välvald är från företag som är mer transparenta med sitt hållbarhetsarbete och ställer krav på ansvarsfull tillverkning av dessa produkter.

Syftet är att de kunder som vill göra medvetna val guidas till de läkemedelsföretag och produkter som uppfyller våra krav på ökad transparens. Vår vision är att bidra till en hållbar läkemedelstillverkning. Vi vill att kunderna ska kunna göra medvetna val på apotek och visa läkemedelsföretagen att vi vill se hållbart producerade läkemedel.

1.2 Hur syns Välvald?

De produkter som uppfyller guidens krav får symbolen Välvald på apotek. Symbolen sitter på hyllkanten eller i e-handeln i direkt anslutning till det receptfria läkemedlet på landets över 1 400 apotek.

1.3 Varför tar apoteken fram en egen guide?

Vi vet att det finns stora miljöproblem kopplat till tillverkning av läkemedel. Men det saknas krav på att läkemedelsföretag öppet ska visa hur deras produktion går till. Därför vet vi ytterst lite om tillverkningen av de läkemedel som säljs på apotek i Sverige.

20211217

Allt fler av apotekens kunder ställer frågor om miljö och hållbarhet, men på grund av bristen på transparens inom läkemedelsbranschen har vi inte möjlighet att svara på dessa frågor. Idag finns det ingen etablerad miljö- eller hållbarhetsmärkning för läkemedel. Därför har vi valt att lansera Välvald, för att hjälpa kunderna att göra mer medvetna val.

1.4 Vad innebär guiden Välvald?

De receptfria läkemedel som uppfyller guidens krav får symbolen Välvald på apotek. Symbolen syns i anslutning till produkten. Välvald guidar dig som kund till produkter från de företag som är mer transparenta och öppna med sitt hållbarhetsarbete och dessutom ställer krav på ansvarsfull tillverkning av just dessa produkter. Guiden garanterar inte att just det aktuella läkemedlet är tillverkat mer hållbart än något annat. Läkemedelsföretagen lämnar inte ut sådan information. Den visar enbart vilka företag som har en externt granskad hållbarhetsredovisning och är medlem i läkemedelsindustrins internationella organisation PSCI som arbetar för ökad transparens och hållbarhet i leverantörskedjan. Dessutom ställer företaget krav på att tillverkning av läkemedlet sker med respekt för mänskliga rättigheter, arbetstagares rättigheter, miljö samt fritt från korruption. Välvalds kriterier utvecklas årligen i linje med kunders förväntningar och nationellt/ internationellt pågående arbete.

1.5 Varför gäller Välvald endast för receptfria läkemedel?

Apotek säljer tre kategorier av varor; receptbelagda läkemedel, receptfria läkemedel samt handelsvaror. Enligt lag måste alla apotek sälja alla receptbelagda läkemedel. Här skulle staten kunna ställa krav i samband med inköp av läkemedel men så som nuvarande lagstiftning är utformad är det inte möjligt. TLV, Läkemedelsverket och E-hälsomyndigheten har fått i uppdrag att gemensamt planera och inleda ett pilotprojekt med miljöbonus inom ramen för utbyte inom förmånssystemet. För handelsvaror finns flera etablerade miljömärkningar till exempel Bra Miljöval och Svanen.

1.6 Vad krävs för att ett läkemedelsföretag ska uppfylla kraven?

Produkterna som får symbolen Välvald 2022 uppfyller följande fyra kriterier:

1. Företaget som är MAH för produkten ("Företaget") ska rapportera sitt hållbarhetsarbete enligt redovisningsramverket GRI Standards eller likvärdig standard. Hållbarhetsredovisningen ska vara granskad av oberoende part.
2. Företaget, eller dess moderbolag, ska vara medlem i branschorganisationen Pharmaceutical Supply Chain Initiative (PSCI) som arbetar för transparens och gemensamma hållbarhetskrav för läkemedelstillverkare.
3. Företaget ska ställa krav om efterlevnad av PSCI:s principer eller motsvarande i leveranskedjan för den receptfria produkten, dvs. på tillverkande enheter och leverantörer.

20211217

4. Företaget ska besvara frågor avseende deltagande i PSCI:s arbete samt utfall av riskanalys avseende receptfria produkter.

Produkter som innehåller diklofenak undantas från Välvald. Sveriges apotek har sedan tidigare en branschöverenskommelse om hyllkantsinformation angående att diklofenak kan påverka naturen negativt och därför bör användas med eftertanke.

Detta är en utveckling från Välvalds kriterier 2021 då enbart de två första kriterierna samt undantaget för produkter som innehåller diklofenak gällde.

1.7 Vad vill ni uppnå med guiden?

Vi vill bidra till en mer hållbar läkemedelstillverkning. Med hjälp av konsumentmakten vill vi öka trycket på läkemedelsföretagen för att säkerställa att deras läkemedel tillverkas hållbart och med transparens. 2022 uppfyller cirka 350 receptfria läkemedel från femton läkemedelsföretag Välvalds krav. Fler företag arbetar för att uppfylla kriterierna. Kraven kommer att fortsätta att skärpas och uppdateras årligen i dialog med organisationer, företag, myndigheter, forskare med fler intressenter.

1.8 Vad är problemet med läkemedelstillverkning?

All typ av produktion påverkar miljön negativt, läkemedelstillverkning är inget undantag. Under många år har det genom forskning framkommit att det släpps ut stora mängder läkemedelsrester vid tillverkning. Forskningen visar också att läkemedelsrester kan vara skadliga för människor och miljö. En stor del av dessa problem har uppmärksammats i Indien och Kina, länder där även höga risker för brott mot mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter samt hög grad av korruption föreligger.

Det finns inga krav på läkemedelsindustrin att redovisa var och hur deras läkemedel är tillverkade. Därför vet vi i Sverige väldigt lite om tillverkningen av just de läkemedel som vi använder. Apoteken tycker att det är fel att vi i Sverige ska bli friska på bekostnad av andra människor, djur och natur.

1.9 Vilka miljöproblem orsakar läkemedel i Sverige?

De största utsläppen av läkemedelsrester sker vid tillverkning. Därför fokuserar Välvald på att påverka tillverkningsindustrin.

De halter av läkemedel som uppmätts i miljön i Sverige är mycket små, här sker utsläppen framför allt efter användning. Resterna späds då ut via reningsverk och når svenska vattendrag i mindre mängder. Hur läkemedelssubstanser påverkar naturen varierar i hög grad. Vissa läkemedelsrester klarar inte våra reningsverk av att rena. De flesta

20211217

sådana substanser säljs receptbelagda i Sverige. Den enda substansen som säljs receptfritt i Sverige är diklofenak. Sverige har sedan 2015 reglerat hur mycket diklofenak som får släppas ut i våra vatten, vilket framgår av Havs- och vattenmyndighetens föreskrift om särskilda förorenande ämnen. Dessa värden överskrids. För att bidra till minskade utsläpp av diklofenak har Sveriges Apoteksförning en branschöverenskommelse om att informera om diklofenaks negativa påverkan på miljön. Därför undantas produkter innehållande diklofenak i Välvald. Sedan juni 2020 är diklofenak i tablett- och kapselform receptbelagt, men diklofenak i gelform säljs fortfarande receptfritt.

Apoteken tar ansvar för att samla in överblivna och oanvända läkemedel så att de inte hamnar i naturen på fel sätt. Varje år samlas runt 1 400 ton överblivna läkemedel in via apotek.

1.10 Vem ligger bakom Välvald?

Guiden är apoteksbranschens gemensamma initiativ för att kunna ställa krav mot läkemedelsindustrin. Välvald administreras av branschorganisationen Sveriges Apoteksförning där alla apotek i Sverige är representerade. 2021 bildades ett kansli för Välvald hos Sveriges Apoteksförning. Läkemedelsföretagen betalar ingenting under 2022 för att få symbolen vid sin produkt utan apoteksbranschen står för hela kostnaden.

1.11 Är inte andra läkemedel bra?

Alla läkemedel som säljs på svenska apotek uppfyller högt ställda kvalitetskrav, det kan kunderna alltid känna sig trygga med. Välvald är en guide som visar att de företag som ligger bakom produkten kan försäkra att de uppfyller de uppsatta kraven rörande transparens och hållbarhet som vi idag ställer.

1.12 Varför säljer ni läkemedel som inte uppfyller kraven?

Apotekens ansvar är att sälja alla läkemedel som godkänts av Läkemedelsverket. Vi vill underlätta för konsumenten att göra mer medvetna val men kundens medicinska behov går alltid först.

1.13 Varför lämnar inte läkemedelsföretagen ut information om läkemedelsproduktionen?

Läkemedelsindustrin kan eller vill inte lämna ut information av konkurrensskäl. Informationen finns och lämnas till myndigheter och regioner under sekretessavtal. Men varken apoteken, forskare, journalister eller kunder får den information vilket innebär att det inte går att granska tillverkningen. Nya Zeeland är det enda landet i världen vars motsvarighet till Läkemedelsverket publicerar sådan information offentligt på sin hemsida.

20211217

Andra globala industrier har kommit en bra bit på vägen gällande transparens och hållbarhet. Vi vill att läkemedelsindustrin följer efter, kommer ikapp och springer om. Det här är vårt sätt att trycka på läkemedelsföretagen att bli mer transparanta och hållbara kring läkemedelstillverkning. Vi vill visa företagen att kunderna tycker att transparens och hållbarhet är konkurrensfördelar, inte nackdelar.

1.14 Vilka uppfyller kriterierna och hur uppdateras guiden?

2022 uppfyller cirka 350 receptfria läkemedel från femton läkemedelsföretag Välvalds krav. Vi vet att ännu fler är på väg men har inte uppfyllt alla krav än. Listan på vilka läkemedelsföretag som uppfyller kraven och vid vilka produkter som symbolen ska sitta kommer uppdateras årligen. I dialog med läkemedelsbolag och andra aktörer skärps kriterierna kontinuerligt.

1.15 Var finns mer information?

För information om guiden se <http://www.sverigesapoteksforening.se> eller valvald@sverigesapoteksforening.se

2 Avancerade frågor om Välvald

2.1 Hur fungerar inköp av receptbelagda läkemedel och vilka miljökrav ställs där?

Läkemedelsverket beslutar vilka läkemedel som får säljas i Sverige. Enligt lag måste alla apotek sälja alla receptbelagda läkemedel som godkänns av Läkemedelsverket. Här skulle staten kunna ställa krav i samband med godkännande av läkemedel för försäljning i Sverige, men så som nuvarande lagstiftning ser ut går det inte. I budgetproposition 2021 har regeringen avsatt medel för en försöksverksamhet med miljöpremie i förmånssystemet för läkemedel. Detta arbete ansvarar Läkemedelsverket, E-Hälsomyndigheten och TLV för gemensamt. Det tycker vi är mycket bra.

Genom att gå före och införa Välvald för receptfria läkemedel på apotek vill vi uppmana beslutsfattare och myndigheter att agera för att förbättra situationen kring receptbelagda läkemedel. Vi vill att alla parter ska ta sitt ansvar för att skapa en mer hållbar läkemedelsbransch.

2.2 Varför kan jag inte välja ett läkemedel som är hållbart producerat?

Apoteken har idag inte möjlighet att få information om hur läkemedel produceras. Vi behöver få ökad insyn i tillverkningen av de läkemedel som säljs på apoteken, därför tar vi ett första branschgemensamt steg med Välvald för receptfria läkemedel. För det

20211217

receptbelagda sortimentet är det Tand- och läkemedelsförmånsverket som beslutar om modellen för generikautbyte och där ställs det idag inga hållbarhetskrav. Vi hoppas att vårt arbete med guiden Välvald ska leda till att läkemedelsbolagen blir mer transparenta så att vi framöver kommer kunna guida kunderna till hållbart producerade läkemedel.

2.3 Varför kallas det guide, är det inte en märkning?

Välvald är inte en miljö- eller hållbarhetsmärkning, det skulle krävas att företaget är helt transparent med var och hur deras läkemedel tillverkas och att då tredje part kan granska och följa upp produktionen. Idag utgår Välvald från publikt tillgänglig information och erbjuder företagen att inkomma med svar på ställda frågor.

Så som informationsläget ser ut idag kan vi enbart guida konsumenterna till de receptfria läkemedel från de läkemedelsföretag som kommunicerar på ett transparent sätt kring sitt miljö- och hållbarhetsarbete och kan försäkra att de ställer krav på ansvarsfull tillverkning. Kriterierna för att få Välvald har utvecklats sedan 2021 med att läkemedelsföretagen nu måste svara på ett antal frågor om ansvarsfull tillverkning av enskilda produkter. Det innebär att ett företags alla produkter inte per automatik får symbolen Välvald. Vårt mål är att Välvald ska kunna bli en hållbarhetsmärkning med tiden.

2.4 Vad kan man som kund göra för att ta reda på hur läkemedel tillverkas och ställa krav på att Sverige ska ställa miljökrav vid godkännande av läkemedel?

Du kan som konsument ställa krav på politiker att förändra Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets möjlighet att ställa miljökrav vid inköp av läkemedel. Du kan även kontakta läkemedelsföretagen för att ställa frågor kring hur deras läkemedelsproduktion ser ut från ett hållbarhetsperspektiv. När du köper receptfria läkemedel kan du leta efter Välvald-symbolen.

2.5 Svartmålar vi inte de läkemedel som vi säljer genom att problematisera läkemedelstillverkningen och endast lyfta fram vissa leverantörer?

Vi lyfter en viktig fråga som få människor känner till: tillverkning av läkemedel kan skada miljön och människor. Vår guide Välvald är ett första branschgemensamt steg, nu behöver vi få fler konsumenter, politiker och beslutsfattare intresserade, för att i förlängningen kunna åstadkomma en förändring.

2.6 Hur säkerställer vi att detta blir ett långsiktigt engagemang?

Apoteken anser att om frågan om hållbar läkemedelstillverkning ska drivas framgångsrikt och ansvarsfullt behöver det göras branschgemensamt där vi får större

20211217

påverkansmöjlighet än vad varje enskilt apotek har. Sveriges Apoteksförening driver sedan länge frågan att miljö ska ingå som kriterium vid val av periodens vara.

Sveriges Apoteksförening beslutade år 2018 att ta fram en branschgemensam guide för receptfria läkemedel, ett arbete som Apotek Hjärtat påbörjade några år tidigare. Planen är att kraven årligen ses över och i dialog med läkemedelsbolag och andra intressenter kontinuerligt skärpas.

2.7 Varför har vi valt just dessa kriterier?

På grund av att läkemedelsindustrin inte är transparent har vi idag inte möjlighet att granska tillverkningen av enskilda produkter. Vi utgår dels från den information som läkemedelsföretagen tillgängliggör externt, men kräver från och med 2022 att företagen svarar på produktspecifika frågor om ansvarsfull tillverkning. Med tiden hoppas vi att transparensen ökar i branschen och att vi har möjlighet att ställa skarpare krav som säkerställer att enskilda produkter är hållbart tillverkade.

2.8 Ett av kriterierna för "Välvald" är att läkemedelsföretaget ska hållbarhetsrapportera enligt GRI Standards - uppfyller apoteksbolagen själva det?

Kravet på att läkemedelsföretaget ska hållbarhetsrapportera grundar sig i att vi vill veta att de säkerställer att deras läkemedel är tillverkade genom goda arbetsförhållanden och utan utsläpp av läkemedelssubstanser.

De allra flesta apotek arbetar med miljö- och hållbarhetsfrågor. Flera av de större apotekskedjorna hållbarhetsredovisar. Men apoteksaktörerna skiljer sig mycket åt, allt från stora kedjor till enskilt drivna apotek. Det innebär olika förutsättningar att driva miljö- och hållbarhetsarbete. En viktig aspekt för apoteken är inköp av varor där vi nu branschgemensamt arbetar för att leverantörerna för receptfria läkemedel ska uppfylla våra hållbarhetskrav.

2.9 Riskerar ni inte att stänga ute små läkemedelsföretag med era krav?

Kraven är så ställda att även mindre läkemedelsföretag ska ha möjlighet att uppfylla dem. Vi vill att läkemedel ska vara tillverkade med goda arbetsförhållanden och utan utsläpp av läkemedelssubstanser, någonting som behöver kunna säkerställas av läkemedelsföretaget, oberoende storlek. PSCI har två olika nivåer för medlemskap och vi accepterar båda nivåerna för att inte exkludera mindre företag som inte har lika stora resurser att aktivt delta i arbetsgrupper med mera. Välvalds kriterier för 2022 är inte högre än de kriterier som rekommenderas av Upphandlingsmyndigheten för regionernas upphandlade läkemedel, vilka är formulerade så att inte mindre företag ska exkluderas.

20211217

2.10 Hur granskar ni företagen?

Granskningen utgår ifrån vilka företag som är medlemmar i PSCI. Därefter går vi igenom vilka som säljer receptfria läkemedel i Sverige, antingen via moderbolaget eller via dotterbolag. Företag (moderbolaget eller möjligen dotterbolaget) som har en godkänd hållbarhetsredovisning som dessutom är tredjepartsgranskad får Välvald. Därefter ber vi företagen inkomma med svar på kriterie tre och fyra på produktnivå (se ovan). De produkter som innehåller diklofenak undantas från Välvald.

2.11 Gäller Välvald även för medicintekniska produkter?

Välvald gäller endast för receptfria läkemedel. Vi vill bidra till en hållbar läkemedelsproduktion då vi vet att det finns stora hållbarhetsrisker kopplade till den produktionen idag, bland annat utsläpp av läkemedelssubstanter som påverkar människor och natur negativt. Medicintekniska produkter har också en miljöpåverkan men vi arbetar inte branschgemensamt kring denna produktkategori utan det är upp till respektive apoteksföretag att ställa krav på dessa leverantörer och produkter.

2.12 Hur involverar vi läkemedelsföretagen i utvecklingen av kriterierna?

För att säkerställa att vi ställer lämpliga krav på läkemedelsföretagen har Sveriges Apoteksförening dialog med läkemedelsindustrins organisationer, enskilda företag samt andra intressenter. Denna dialog skedde inför revidering av kriterierna för 2022 och den kommer att fortsätta inför nästa revidering.

2.13 Riskerar inte hållbarhetsguiden att vilseleda kunderna? Ni ställer ju inga direkta krav på tillverkningsprocessen?

Det finns i dagsläget ingen annan guide för miljö- eller hållbarhetsfrågor för läkemedel i hela världen. Välvald är inte perfekt, men det är ett första branschgemensamt steg för att nå målet om en hållbar läkemedelsproduktion. Ser företagen att kunderna gör medvetna val när de köper receptfria läkemedel sporrar de förhoppningsvis till att bli mer transparenta när det gäller tillverkningen.

2.14 Är det verkligen trovärdigt att en branschförening driver detta arbete? Borde det inte vara en oberoende organisation som driver detta?

Visionen med Välvald är att den ska bidra till en hållbar läkemedelstillverkning. Idag finns det ingen oberoende organisation som driver en miljömärkning för läkemedel och vi ser det därför som apotekens ansvar att göra något tills dess att någon oberoende organisation tar fram ett bättre alternativ. Eftersom Välvald inte garanterar att ett specifikt

20211217

läkemedel är hållbart producerat så uppfyller den inte krav på vad som definierar en miljö- eller hållbarhetsmärkning.

2.15 Det finns ju redan miljöinformation om läkemedelssubstanser i FASS, är det samma information som Välvald utgår ifrån?

Nej, miljöinformationen i FASS läggs in av läkemedelsföretagen själva och kvalitetsgranskas av tredje part, IVL Svenska Miljöinstitutet. Miljöbedömningsmodellen utgår ifrån beräknad riskanalys av utsläpp i Sverige när patienter använt läkemedel. Det framgår om det finns risk för att läkemedlet är miljöfarligt när det kommer ut i naturen, om läkemedlet är svårt att brytas ned i naturen och eller har potential att bioackumuleras i vattenlevande organismer. Modellen säger ingenting om hur läkemedelsbolagen säkerställer att läkemedelsrester inte kommer ut i naturen vid tillverkning av läkemedlet. Det är läkemedelsföretagen själva som väljer vilken miljöinformation de ska lägga ut på Fass.se. Den information som finns gällande substans kan således variera mellan olika företag.

2.16 Varför inför ni inte en riktig miljömärkning även om inga läkemedelsföretag kan uppfylla kriterierna?

Kunderna ställer redan frågor om ”gröna läkemedel” på apotek. En miljömärkning som inget läkemedel skulle kunna uppfylla kriterierna för tror vi inte skulle leda någon vart. Tvärtom, det riskerar att skrämman människor att inte använda bra läkemedel. Det är läkemedelsföretagen som vi vill nå och få förstå att kunderna faktiskt vill ha detta. Med Välvald kan vi förhoppningsvis visa att kunderna gör ett aktivt val baserat på transparens och hållbarhet. Ökad transparens är därför en konkurrensfördel och inte nackdel.

2.17 Lurar ni inte konsumenterna att de ska välja ett ”grönt läkemedel” fast det inte är det?

Vi är noga med att alltid förklara att Välvald inte är en miljömärkning. Våra kriterier är inte perfekta. Vi kommer att fortsätta vidareutveckla kriterierna med målet att bidra till en hållbar läkemedelstillverkning.

2.18 Varför gör ni undantag för vissa substanser? Det är väl bättre att använda även dessa läkemedel från mer transparenta företag?

Enskilda läkemedel som innehåller diklofenak undantas från Välvald. Det beror på den negativa påverkan på miljö som diklofenak har och apoteken även har särskild information om på hyllkanten. Vi anser att det skulle ge kunderna dubbla budskap om

20211217

dessa produkter får symbolen Välvald vid hyllkanten. De allra flesta läkemedel som innehåller diklofenak är numera receptbelagda men några få i gelform finns kvar i det receptfria sortimentet. Apotekens personal har stor kunskap och ger råd om vilka läkemedel som bör användas när. Ibland kan andra substanser fungera lika bra och ibland inte.

Riskbilden för diklofenak handlar om utsläpp i samband med användning. Det skiljer sig från kriterierna för Välvald som handlar om hållbarhet och transparens hos läkemedelsföretagen för att minska risker i anslutning till tillverkning av läkemedel. Detta kan uppfattas som missvisande, men vi anser att det även är missvisande att visa symbolen i anslutning till produkter som är särskilt förorenande.